

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

ค่านำ

บทบาทสำคัญขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในอันที่จะช่วยแก้ปัญหา
ราคาข้าวเปลือกตกต่ำในปี 2524/2525 เป็นเรื่องที่ทำการศึกษาค้นหาหาข้อมูล
มาวิเคราะห์ให้ทราบถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อ
เกษตรกร ซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งที่รับนโยบายจากรัฐบาลมาปฏิบัติให้เป็นจริง เพื่อแก้
ปัญหาราคาข้าวเปลือก อาจเรียกได้ว่าปัญหาระดับชาติ โดยการแทรกแซงตลาด
เพื่อพยุงราคา ส่งผลไปถึงเกษตรกรผู้ผลิตข้าวทั่วประเทศให้ขายข้าวได้ราคาสูงขึ้น
คุ้มกับทุนรอนที่ลงไป และยกฐานะความเป็นอยู่หลุดพ้นหนี้สิน จะเห็นได้ว่าองค์การ
ตลาดเพื่อเกษตรกรนั้น มีความสำคัญมิใช่น้อย ผู้ทำการศึกษาก็แสดงให้เห็นว่าการ
ดำเนินงานและผลที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนั้น
ยังมีปัญหาอยู่พร้อมกับเสนอแนะการแก้ปัญหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาได้พยายามหาข้อมูลและขอคิดเห็น
ต่าง ๆ รวมทั้งทฤษฎีเพื่อสรุปผลการวิเคราะห์ออกมา ซึ่งคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อ
ผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรและการแทรกแซงตลาดเพื่อ
พยุงราคา การศึกษาที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็ด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่
ปรึกษาคือ อาจารย์เพ็ญพร เจนการกิจ ซึ่งได้ให้คำแนะนำผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็น
อย่างยั้งไว้ ณ ที่นี้ด้วย

รฟพ.
ร545บ
2526

วิชา จตุรพร
มีนาคม 2526

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 97362
วันที่รับปี..... 8 JUN 2008

รฟพ.
ร545บ
2526

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความสำคัญของการศึกษา	1
ปัญหาในการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	2
การตรวจเอกสาร	4
สมุติฐาน	4
นิยามศัพท์	5
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
ขอบเขตของการศึกษา	6
บทที่ 2	
ข้อความทั่วไป	7
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	8
วัตถุประสงค์	8
สำนักงาน	8
ทุนดำเนินงาน	9
คณะกรรมการบริหารกิจการของ อ.ต.ก.	9
การแบ่งส่วนงาน	10
อัตรากำลัง	11
คณะกรรมการ อ.ต.ก.	12
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2	
ทฤษฎี	14
การแบ่งส่วนงานและหน้าที่ของส่วนงาน	15
ผลการดำเนินงาน	17
บทที่ 3	
การวิเคราะห์	27
สรุปผลการวิเคราะห์	40
บทที่ 4	
สรุปปัญหาและขอเสนอแนะ	41
ปัญหา	41
ขอเสนอแนะ	42
สรุป	44
เอกสารอ้างอิง	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทนำ

ความสำคัญของการศึกษา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ที่มีข้าวเป็นสินค้าออกที่สำคัญของ ประเทศตั้งแต่ พ.ศ. 2515 รัฐบาลเร่งพัฒนาส่งเสริมการผลิตข้าว เพิ่มพื้นที่เพาะ ปลูก และเพิ่มผลผลิตคือไร จนกระทั่งปริมาณข้าวมีมากกว่าความต้องการของตลาด ราคาข้าวจึงต่ำ ซึ่งเป็นไปตามกฎอุปสงค์และอุปทานนั่นเอง กล่าวคือความต้องการ ชายมีมากกว่าความต้องการซื้อ ราคาจึงตกต่ำ

ดังนั้นองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จึงเกิดขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือ โดยรับ ภาระด้านตลาดแก่เกษตรกร คือ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนี้ จะทำการแทรกแซง ตลาดข้าวเปลือก โดยรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรส่วนหนึ่งของประเทศ ในขณะที่ ปริมาณข้าวทั่วประเทศมีมาก ราคาต่ำ ซึ่งในปี 2524/2525 นี้ องค์การตลาดเพื่อ เกษตรกร ทำการแทรกแซงตลาดเป็นมูลค่าถึง 606,029,113.67 บาท เพื่อให้ราคา ข้าวเปลือกในตลาดเซียบสูงขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับทฤษฎีราคา และปัจจัยอื่น ๆ

ผู้วิจัยเห็นว่าองค์การตลาดเพื่อการเกษตร มีบทบาทสำคัญในด้านการตลาด ข้าวเปลือก ซึ่งต้องการทำการศึกษาวิจัยลักษณะการดำเนินงานและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินงาน ซึ่งปัญหานี้กำลังอยู่ในความสนใจของบุคคลต่าง ๆ หลายวงการ แม้แต่เกษตรกร โดยจะวิเคราะห์ในเชิงบรรยาย

ปัญหาในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรว่า ทำไม่จึง

ต้องมีการจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนี้ขึ้นมา วัตถุประสงค์ที่สำคัญขององค์การ
นี้ และคณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่รวมทั้งการแบ่งส่วนงานต่าง ๆ ภายใน
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

2. ผลที่เกิดจากการทำการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก หรือการรับซื้อ
ข้าวเปลือกโดยตรงจากเกษตรกรขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรในปี 2524/2525

3. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ของ
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในอันที่จะยกระดับข้าวเปลือกในตลาดหรือในมือเกษตรกร
ให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความเป็นมาและโครงสร้างขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
2. ศึกษาปัญหาที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรประสบในการดำเนินงาน
3. ศึกษาความเปลี่ยนแปลงของระดับราคาข้าวเปลือกในตลาดเมื่อองค์
การตลาดเพื่อเกษตรกร เข้าแทรกแซง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะการบริหารงานในองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
และการจัดระบบงาน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและปรับปรุงขอบเขตต่าง ๆ กับการ
บริหารธุรกิจ เกษตรคานตลาดในภายหน้า

2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งสามารถวางแผนและแก้
ปัญหาต่าง ๆ ได้ในการดำเนินงานครั้งต่อไป

3. ทำให้ทราบความเปลี่ยนแปลงของระดับราคาข้าวเปลือกในตลาดในช่วงเวลาที่ทำการแทรกแซงตลาดขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จึงสามารถที่จะประมาณการและวางแผนได้ในครั้งต่อ ๆ ไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตรวจเอกสาร

นายไชยภูมิ สมศรี ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรในการพัฒนาการเกษตรของประเทศไทย ในปี 2518 ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงการพัฒนาการเกษตร โดยการจัดการด้านการตลาดและการแทรกแซงข้าวเปลือก ในปี 2517/2518 โดยรับซื้อข้าวเปลือกใน 30 จังหวัด ตั้งแต่ กุมภาพันธ์ 2518 สิงหาคม 2518 เป็นจำนวนข้าวเปลือกทั้งสิ้น 65,873.295 ตัน คิดเป็นเงิน 159,870,134.00 บาท เพื่ออุดหนุนราคาในตลาดให้สูงขึ้น ซึ่งก็มีตั้งแต่ราคาคันละ 2,400 - 2,800 บาท แลวแต่ชนิดของข้าวเปลือกซึ่งไม่ได้กล่าวถึงผลสรุปในการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือก

สมมุติฐาน

จากการศึกษาขั้นตอนต่าง ๆ ทั่วไปนั้น องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยังมีการทำงานที่คล้ายกับระบบราชการ ซึ่งไม่คล่องตัวในการดำเนินงานที่ต่อกรความรวดเร็วรวมทั้งเป็นองค์การของรัฐที่เพิ่งเริ่มจัดตั้งเมื่อปี 2517 นี้เอง จึงมีทุนในการดำเนินงานจำกัด เมื่อทำการแทรกแซงจึงไม่ค่อยจะเป็นผลนัก เพราะรับซื้อข้าวเปลือกได้ไม่ถึง 5 เปอร์เซ็นต์ ของข้าวเปลือกทั่วประเทศ อีกประการหนึ่งราคามีไคขึ้นอยู่กับปริมาณข้าวและความต้องการข้าวภายในประเทศเท่านั้น ราคาจะสูงหรือต่ำยังคง เกี่ยวข้องกับความเปลี่ยนแปลงราคาของตลาดโลกอีกด้วย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมุติฐานไว้คือ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนี้ จะไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย กล่าวคือยดระดับราคาไคไม่สูงตามเป้าหมายที่วางไว้ เพราะเหตุผลดังกล่าวแลว

นิยามศัพท์

การแทรกแซงตลาด หมายถึง รัฐบาลจะดำเนินนโยบายนี้โดยการรับซื้อผลผลิตเกษตรกรจากเกษตรกรไว้ในราคาที่กำหนด ซึ่งจะสูงกว่าราคาในตลาดขณะนั้น แล้วนำผลผลิตนั้นแปรรูปหรือขายโดยตรงต่อไป การแทรกแซงตลาดนี้เป็นการกระทำในช่วงสั้น ๆ ที่เห็นวาระราคาผลผลิตเกษตรกรนั้นเริ่มจะตกต่ำ ซึ่งเป็นการยกระดับราคาไปอีกรูปวิธีหนึ่ง

การพยุงราคา หมายถึง การดำเนินนโยบายของรัฐบาลในการกำหนดราคาสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในช่วงเวลาหนึ่ง ส่วนมากแล้วจะเป็นสินค้าเกษตร เช่น ข้าว เมื่อรัฐบาลกำหนดราคาแล้ว ก็จะรับซื้อสินค้าไว้เอง ผู้ขายเห็นว่าขายให้รัฐบาลได้ราคาดีกว่า ก็จะไม่ขายให้แก่พ่อค้าอื่น เมื่อไม่มีการซื้อขาย พ่อค้าเหล่านั้นก็อยู่ไม่ได้ จึงจำเป็นต้องปรับราคาขึ้นมาให้เท่ากับราคาที่รัฐบาลรับซื้อเอง จึงนับว่าเป็นการยกระดับราคาสินค้าให้สูงขึ้น แล้วรัฐบาลจึงหยุดการรับซื้อเอง จึงนับว่าเป็นการยกระดับราคาสินค้าให้สูงขึ้นแล้ว รัฐบาลจึงหยุดการรับซื้อ ปล่อยให้กลไกตลาดว่างงานต่อไป

บทที่ 2

ข้อความทั่วไป

ทำไมจึงต้องจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

เหตุผลในการจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ปรากฏ
 ความบัญญัติเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
 พ.ศ. 2517 ดังนี้

เนื่องจากผลิตผลเกษตรกรรมเป็นสินค้าออกที่สำคัญ และนำรายได้ส่วนใหญ่
 มาสู่ประเทศ การเศรษฐกิจของประเทศขึ้นอยู่กับอาชีพเกษตรกรรม แต่ปรากฏว่า
 เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้น้อย และมาตรฐานการครองชีพอยู่ในระดับต่ำ เพราะ
 เกษตรกรถูกพ่อค้าและคนกลางกดราคาซื้อผลิตผลเกษตรกรรม เพื่อให้ตนได้ผลกำไร
 มากที่สุด เกษตรกรจำต้องยอมตกอยู่ในฐานะผู้เสียเปรียบ เพราะไม่มีอำนาจในการ
 ตอรองราคาขายผลิตผลเกษตรกรรมของตน เป็นการจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งตลาด
 สำหรับเกษตรกรขึ้น เพื่อให้เกษตรกรกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร นำผลิต
 ผลเกษตรกรรมของตน หรือรวบรวมผลิตผลเกษตรกรรมจากเกษตรกรอื่นมาขายใน
 ตลาดเพื่อเกษตรกร ซึ่งเป็นการลดคนกลางในนอยลง และส่งเสริมให้สถาบันเกษตร
 กร เป็นผู้จำหน่ายหรือส่งผลิตผลเกษตรกรรมออกสู่ท้องตลาดเสียเอง ทั้งเป็นการช่วย
 ให้ประชาชนผู้อยู่ในประเทศและบริโศคและผู้จำหน่ายปลีกซื้อผลิตผลเกษตรกรรมจากเกษตร
 กร กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร หรือจากตลาดเพื่อเกษตรกรได้โดยตรง ไม่
 ต้องผ่านคนกลางหลายชั้น ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นการลดค่าครองชีพของ
 ประชาชนได้ทางหนึ่ง และในโอกาสต่อไปเมื่อกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรมี
 ฐานะการเงินมั่นคง สามารถที่จะรับกิจการขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรไปดำเนินงาน
 ได้ ก็จะทำให้รับโอนกิจการนี้ไปดำเนินการ จึงเห็นสมควรจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อ
 เกษตรกรขึ้น

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

อ.ต.ก. เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2517 ให้ไว้ ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2517 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 91 ตอนที่ 167 วันที่ 5 ตุลาคม 2517 เริ่มดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2517

วัตถุประสงค์ ที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1. จัดตั้งตลาดเพื่อเป็นแหล่งกลางในการซื้อขายผลิตผลเกษตรกรรมของเกษตรกร
2. ดำเนินการพยุงราคามูลผลิตผลเกษตรกรรม
3. การจัดหาปัจจัยในการผลิต เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เมล็ดพันธุ์ และเครื่องมือการเกษตร และเครื่องอุปโภคและบริโภคจำเป็นจำหน่ายให้แก่เกษตรกรในราคาอันสมควร
4. ช่วยเหลือเกษตรกรในการจำหน่าย การตลาดและการขนส่ง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งผลิตผลเกษตรกรรมของเกษตรกร

สำนักงาน

ในชั้นแรกยังไม่มีสำนักงานที่ทำการของตนเองและได้ดำเนินการ ดังนี้

1. สำนักงานชั่วคราวแห่งแรก ได้ขอขี้อาคารกรมกสิกรรม (เดิม) ถนนจักรเพชร กรุงเทพมหานคร เป็นสถานที่สำนักงานระหว่าง วันที่ 2 ธันวาคม ถึง วันที่ 29 กรกฎาคม 2518 อยู่ได้ประมาณ 8 เดือน ได้พิจารณาเห็นว่าอาคารดังกล่าวเก่าแก่ชำรุดทรุดโทรมมาก เกรงว่าจะเกิดอันตราย ประกอบกับสถานที่คับแคบ การจราจรก็ติดขัดไม่สะดวกในการประกอบธุรกิจ จึงได้ย้ายไปอยู่ที่อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สำนักงานชั่วคราวแห่งที่ 2 ได้ทำสัญญาเช่าอาคารของเอกชน ตั้งอยู่เลขที่ 275/1 ซอยกระทรวงสาธารณสุข ถนนสามเสน กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ วันที่ 1 สิงหาคม 2518 ในอัตราเช่าเดือนละ 25,000 บาท เป็นสถานที่ตั้งสำนักงานและอยู่จนครบอายุสัญญา 2 ปี

3. สำนักงานถาวร ตั้งอยู่อาคารเลขที่ 101 ถนนกำแพงเพชร ในที่ดินเช่าของการรถไฟแห่งประเทศไทย ยานชนส่งสินค้าพลโยธิน แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ และเริ่มมาปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2520 จนถึงปัจจุบัน

ทุนดำเนินงาน

รัฐบาลได้จัดสรรทุนประเดิมให้ อ.ต.ก. จำนวน 50 ล้านบาท เงินจำนวนนี้เป็นงบประมาณ 35 ล้านบาท และเป็นเงินจากกองทุนส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน 15 ล้านบาท

เงินทุนดำเนินงานนี้ได้นำไปเป็นเงินค่าก่อสร้างที่ทำการส่วนกลาง เป็นเงิน 23.77 ล้านบาท ค่าเครื่องใช้สำนักงานและยานพาหนะ เป็นเงิน 4.77 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ประมาณ 10 ล้านบาท นอกนั้นเป็นทุนจัดหาวัสดุการเกษตร และรับซื้อสินค้าจากสถาบันเกษตรกร

คณะกรรมการบริหารกิจการของ อ.ต.ก. ประกอบด้วย

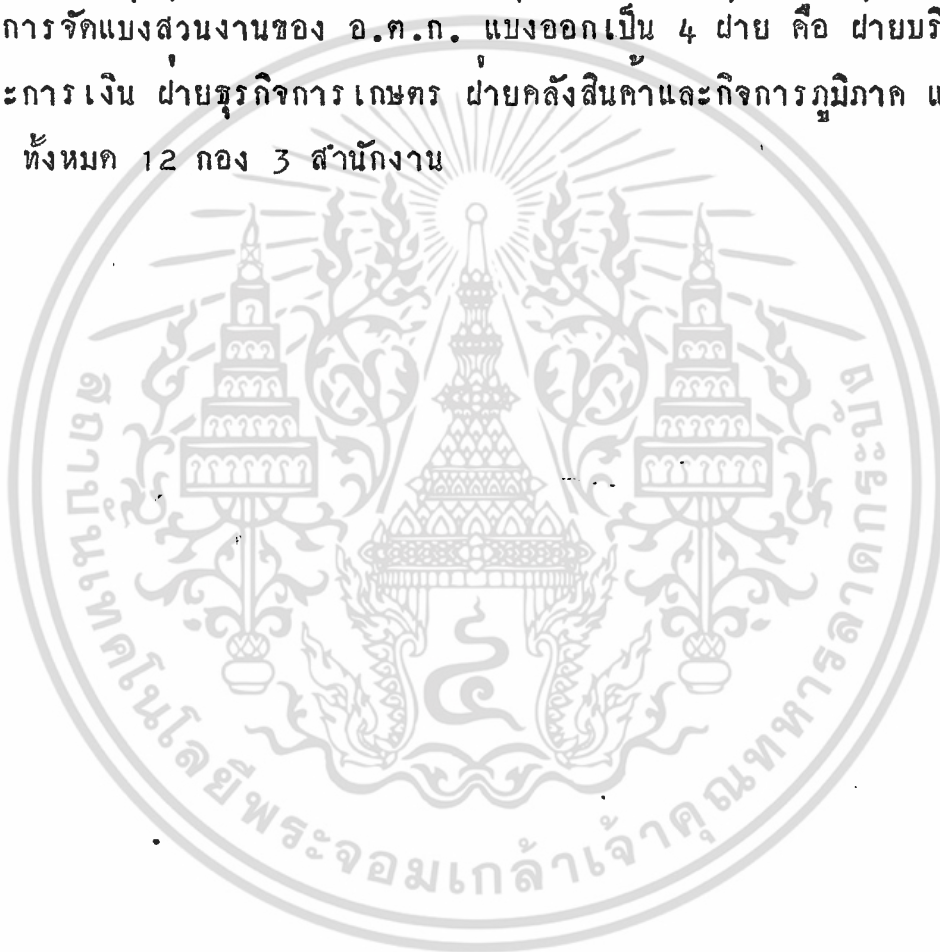
1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานกรรมการ
3. ผู้แทนสำนักงบประมาณ	กรรมการ
4. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
5. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
7.	ผู้แทนการรถไฟแห่งประเทศไทย	กรรมการ
8.	กรรมการอื่นอีกจำนวนไม่เกินสามคน	
9.	ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	กรรมการและเลขานุการ

การแบ่งส่วนงาน

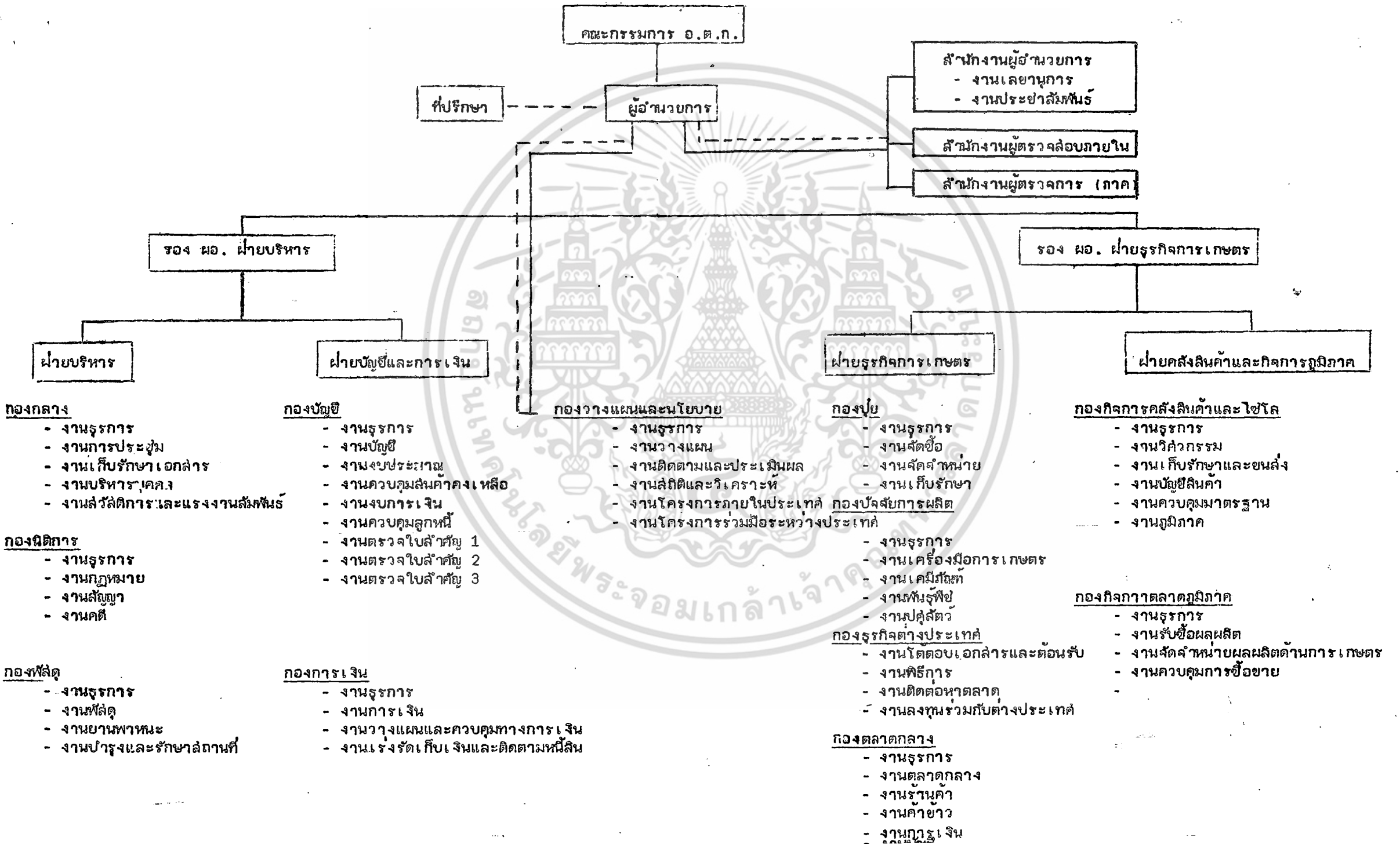
การจัดแบ่งส่วนงานของ อ.ค.ก. แบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายบัญชีและการเงิน ฝ่ายธุรกิจการเกษตร ฝ่ายคลังสินค้าและกิจการภูมิภาค และมี กองต่าง ๆ ทั้งหมด 12 กอง 3 สำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตรากำลัง อ.ต.ก. มีพนักงานและลูกจ้าง ตั้งแต่ปี 2518 จนถึง มกราคม 2525 ดังนี้ คือ

ประเภท	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525
พนักงาน	98	99	199	258	289	355	352	340
ลูกจ้าง	31	31	34	45	65	128	104	109
รวม	129	130	233	303	354	473	456	449
อัตรการเพิ่ม	-	.7 %	79 %	30 %	16 %	33 %	-3 %	-1 %

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ อ.ต.ก. และให้มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

1. กำหนดชนิดหรือประเภทของผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมที่ อ.ต.ก. จะรับซื้อจากเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และที่จะพ่วงราคาตามหน้าที่ของ อ.ต.ก.
2. ออกข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการเงินของ อ.ต.ก. โดยอนุมัติของรัฐมนตรี
3. กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดิน สถานที่และค่าทดแทนต่าง ๆ ของ อ.ต.ก.
4. กำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าภาระ ค่าบริการ ค่านายหน้า และค่าสินค้า เบื้องธุรกิจต่าง ๆ ของ อ.ต.ก.
5. กำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะของบุคคลที่จะประกอบธุรกิจการค้าในตลาดของ อ.ต.ก. และกำหนดให้มีการจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบกิจการค้าดังกล่าว รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการวางหลักประกันการชำระราคาสินค้าที่ซื้อขายกันนั้น
6. ออกข้อบังคับว่าด้วยวิธีการขายและซื้อสินค้าในตลาดของ อ.ต.ก. โดยอนุมัติของรัฐมนตรี
7. ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหาร การแต่งตั้ง การเลื่อน ลดและตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง การถอดถอน ระเบียบ วินัย การสอบสวน และการลงโทษพนักงาน และลูกจ้าง
8. ออกข้อบังคับว่าด้วยจำนวนอัตราค่าแห่ง อัตราเงินเคื่อน ค่าจ้าง ค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าบ้านหรือที่พัก ค่าทดแทน และเงินอื่น ๆ ที่ควรจ่าย ทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นี้โดยอนุมัติของรัฐมนตรี

9. กำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ช่วยการและรองผู้ช่วยการ โดยอนุมัติของคณะ รัฐมนตรี

10. กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินสะสมของผู้ช่วยการ รองผู้ช่วยการ พนักงานและลูกจ้าง และวางระเบียบการจ่ายเงินสะสมและเงินที่ อ.ต.ก. สมทบให้

11. ออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายเงินบำเหน็จ การจ่ายเงินสวัสดิการ และการจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ผู้ช่วยการ รองผู้ช่วยการ พนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จ กองทุนสวัสดิการ และกองทุนสงเคราะห์ ทั้งนี้โดยอนุมัติของรัฐมนตรี

12. กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับธุรกิจอื่น ๆ ของ อ.ต.ก.

13. ตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะให้กระทำกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ทุน

ตามมาตรา 18 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2517 ให้กำหนดทุนของ อ.ต.ก. เป็นจำนวนเงิน 1,000 ล้านบาท โดยรัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม 50 ล้านบาท และจ่ายเพิ่มเติมเป็นคราว ๆ ตามจำนวนที่รัฐบาลพิจารณาเห็นสมควร ทุนของ อ.ต.ก. ประกอบด้วย

1. ทุนประเดิม
2. เงินที่รัฐบาลจ่ายเพิ่มเติมเป็นคราว ๆ
3. เงินยกยืม
4. เงินที่ได้รับจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามกฎหมาย ว่าด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีหน้าที่ในการกำหนดเงินทุน การวางแผนทางการเงิน ตลอดจนการจัดทำงบประมาณ
แบ่งออกเป็น 2 กอง คือ

2.1 กองการเงิน มีหน้าที่เกี่ยวกับการ รัย-จ่าย และการเก็บ
รักษาเงิน การจัดทำงบประมาณ ตลอดจนการให้การสงเคราะห์ ตามระเบียบข้อ
บังคับของ อ.ศ.ก.

2.2 กองบัญชี มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัด-ทำบัญชี รวบรวมสถิติและ
ข้อมูลทางบัญชี ทำรายงานการเงินประจำเดือนและประจำปี และควบคุมแนะนำตรวจ
สอบบัญชีของสำนักงานสาขา

3. ผ่านการค้า มีหน้าที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการค้าทุกประ เภท
แบ่งออกเป็น 5 กอง และ 1 สำนักงาน คือ

3.1 กองปัจจัยการผลิต มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหาและการจำ
หน่ายปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช วัสดุการเกษตร เครื่องมือการผลิต การให้บริการด้าน
ส่งเสริมแนะนำการผลิต รวมทั้งการจัดตั้งโรงงานตามความจำเป็น

3.2 กองการค้าข้าว มีหน้าที่เกี่ยวกับการพุงราคาข้าว เปลือก
การจำหน่ายข้าวสารภายในประเทศ และการค้าเนิงงานโรงสีและฉางข้าว

3.3 กองการค้าพืชผล มีหน้าที่เกี่ยวกับการพุงราคาพืชเศรษฐกิจ
การขายพืชผลภายในประเทศ การหาตลาดภายในประเทศให้สถาบันเกษตรกร รวม
ทั้งการจัดหาและจำหน่าย เมล็ดพันธุ์พืช

3.4 กองการค้าปศุสัตว์ มีหน้าที่เกี่ยวกับการรวบรวมและจำหน่าย
ปศุสัตว์ การจัดหาและจำหน่ายวัตถุดิบ สำหรับผสมอาหารสัตว์ จำหน่ายอาหารสัตว์
รวมทั้งการจัดตั้งโรงงานอาหารสัตว์

3.5 กองการค้าต่างประเทศ มีหน้าที่ในการส่งสินค้าขายต่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศ และสิ่งสินค้าที่จำเริญเข้ามาขายแก่สถาบันเกษตรกร และดูแลรักษาสินค้า
ในอารักขา

3.6 สำนักงานตลาดพลอยอิน มีหน้าที่ในการจัดจำหน่าย ควบคุม
ดูแลตลาดสินค้าเกษตรกรรมของ อ.ค.ก.

4. ฝ่ายควบคุมการปฏิบัติงาน มีหน้าที่ในการตรวจสอบควบคุมแนะนำ
การปฏิบัติงานของพนักงาน อ.ค.ก. ในส่วนภูมิภาค และสำนักงานสาขาของ อ.ค.ก.
ในจังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งการติดคอประสานงานระหว่าง อ.ค.ก. กับส่วนงานของ
จังหวัดและอำเภอ แบ่งออกเป็น

4.1 ภาคต่าง ๆ รวม 5 ภาค มีหน้าที่ในการตรวจสอบแนะนำ
การปฏิบัติงานของ อ.ค.ก. ในส่วนภูมิภาค รวมทั้งการติดคอประสานงานระหว่าง
อ.ค.ก. กับส่วนงานของจังหวัด และอำเภอ

4.2 กองควบคุมสำนักงานสาขา มีหน้าที่ในการควบคุมการดำเนินงาน
ของสำนักงานสาขาในจังหวัดต่าง ๆ

5. สำนักงานสาขา อ.ค.ก. มีโครงการจัดตั้งสำนักงานสาขาในจังหวัด
ต่าง ๆ ใ้ครบ 71 จังหวัด ภายในเวลา 5 ปี นับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2519 เป็นต้น
ไป

ผลการดำเนินงาน (ถึง มกราคม 2525)

รายการ

1. การแทรกแซงและพยุงราคาพืชผล

1.1 ข้าวเปลือก

97362

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	เงินกองทุนฯ (ล้านบาท)	ปริมาณ (คัน)	มูลค่า (บาท)
- นานปี 2517/18 เพื่อพยุงราคา	200.-	72,388.71	173,915,709.20
- นานปี 2518 เพื่อพยุงราคา	350.-	177,042.29	472,586,046.00
- นานปี 2518/19 เพื่อชำระหนี้ค้ำ ปูย	-	35,763.29	83,898,849.25
- นานปี 2519 เพื่อพยุงราคา	-	1,189.83	2,427,549.75
- นานปี 2519/20 เพื่อแทรกแซง ราคาตลาด	30.-	15,418.12	25,826,543.33
- นานปี 2520/21 เพื่อชำระหนี้ค้ำปูย	-	781.81	1,848,593.60
- นานปี 2521 เพื่อชำระหนี้ค้ำปูย	-	3,184.14	7,942,053.82
- นานปี 2521/22 เพื่อพยุงราคา	900.-	171,368.52	383,457,011.92
- นานปี 2522 เพื่อพยุงราคา	400.-	19,135.47	42,143,117.20
- นานปี 2522/23 เพื่อพยุงราคา	1,500.-	1,084,054.33	3,091,170,519.47
- นานปี 2524/25 เพื่อกแทรกแซงตลาด	750.-	(5,705.68)	(19,602,302.30)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	เงินกองทุนฯ (ล้านบาท)	ปริมาณ (คัน)	มูลค่า (บาท)
- ภาษี 2524/25 เพื่อชำระหนี้ค่าปุ๋ย	-	-	-
1.2 ขาวโพก			
- ปี 2518/2519	22.50	6,612.21	15,208,064.60
- ปี 2519/2520	39.97	5,603.31	10,867,369.52
- ปี 2520/2521	49.80	18,363.42	29,661,580.14
- ปี 2521/2522	83.74	5,747.45	11,297,884.10
- ปี 2522/2523	80.8	31,427.73	71,172,408.91
- ปี 2523/2524	20.5	2,408.08	7,095,676.45
- ปี 2524/2525	100.-	(1,803,579)	(4,508,947.50)
1.3 ฝ่าย			
- ปี 2517/2518 เพื่อพยุगरาคา	42.-	2,955.079	22,345,368.15
- ปี 2520/2521 เพื่อพยุगरาคา	40.19	4,763.496	42,205,851.53
- ปี 2521/2522 เพื่อแทรกแซง ราคา	50.-	2,958.274	36,541,124.67
- ปี 2522/2523 เพื่อพยุगरาคา	132.-	5,912.373	72,346,984.32
- ปี 2524/2525 เพื่อแทรกแซงราคา	100.-	(4,730.829)	(50,662,601.18)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	เงินกองทุนฯ ปริมาณ (ลานบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
1.4 <u>ถั่วเขียวและถั่วเขียวผิวดำ</u>			
- ปี 2521/2522	30.-	3,826.485	24,334,931.40
- ปี 2522/2523	13.5	526.768	2,897,226.75
1.5 <u>ถั่วลิสง</u>			
- ปี 2518	-	53.488	165,594.85
- ปี 2524 (โครงการพืชฤดูแล้ง ปี 2523/2524)	-	443.65	3,549,228.-
1.6 <u>ถั่วเหลืองปี 2519</u>	-	50.700	291,522.12
1.7 <u>กระเทียมแห้งและ หัวหอมแดง ปี 2522</u>	5.-	341.96	3,526,635.70
2. <u>การจัดหาปัจจัยการผลิตเพื่อช่วยเหลือ (จำหน่าย)</u> <u>เกษตรกร</u>			
2.1 <u>ปุ๋ยนาตามโครงการอุดหนุนราคาปุ๋ย</u>			
- ปุ๋ยนาตามโครงการฯ พ.ศ. 2518	331.00	82,500.-	331,000,000.-
- ปุ๋ยนาตามโครงการฯ พ.ศ. 2519 (งวดที่หนึ่ง)	47.03	20,000.-	47,031,520.-
- ปุ๋ยนาตามโครงการฯ พ.ศ. 2519 (งวดที่สอง)	33.53	12,751.91	33,471,563.-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	เงินกองทุนฯปริมาณ (ล้านบาท) (ตัน)		มูลค่า (บาท)
- ปุ๋ยนาปรังตามโครงการฯ พ.ศ. 2520	33.20	13,000.-	33,199,950.-
- ปุ๋ยฟิลิปินส์ พ.ศ.2520	43.20	18,000.-	43,200,000.-
- ปุ๋ยนาปรังตามโครงการฯ พ.ศ. 2520	57.70	22,000.-	57,702,000.-
- ปุ๋ยนาปรังตามโครงการฯ พ.ศ. 2521	69.50	25,000.-	66,325,000.-
- ปุ๋ยนาปรังตามโครงการฯ พ.ศ. 2521 (ปุ๋ยในประเทศ)	134.-	50,000.-	134,000,000.-
- ปุ๋ยนาปรังตามโครงการฯ พ.ศ. 2521 (ปุ๋ยยูเรีย)	152.50	50,000.-	152,500,000.-
- ปุ๋ยช่วยเหลือจากญี่ปุ่น พ.ศ. 2522	13.97	53,521.-	189,999,550.-
- ปุ๋ยนาปรังตามโครงการฯ พ.ศ. 2522	349.48	110,000.-	349,480,000.-
- ปุ๋ยช่วยเหลือจากญี่ปุ่น พ.ศ. 2523	-	51,414.-	260,000,000.-
- ปุ๋ยนาตามโครงการฯ พ.ศ. 2523	-	103,504.-	489,481,200.-
- ปุ๋ยนาตามโครงการฯ พ.ศ. 2524	449	100,000.-	470,000,000.-

(1,900 ล้านเยน)

(2,600 ล้านเยน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	เงินกองทุนฯ (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
- ⁺ <u>ปุ๋ยนาตามโครงการฯ</u> - พ.ศ. 2525	50,000.-	(3,200.-	ล้านเยน)
2.2 ⁺ <u>ปุ๋ยออยตามโครงการอุดหนุนราคาปุ๋ย</u>			
- ⁺ <u>ปุ๋ยออยตามโครงการฯ</u> พ.ศ. 2518	142.03	37,500.-	142,031,700.-
- ⁺ <u>ปุ๋ยออยตามโครงการฯ</u> พ.ศ. 2520	10.73	4,700.-	10,730,800.-
- ⁺ <u>ปุ๋ยออยตามโครงการฯ</u> พ.ศ. 2521	44.10	17,000.-	41,716,000.-
- ⁺ <u>ปุ๋ยออยตามโครงการฯ</u> พ.ศ. 2522	15.48	7,400.-	23,464,000.-
- ⁺ <u>ปุ๋ยออยตามโครงการฯ</u> พ.ศ. 2523	-	10,000.-	39,085,000.-
- ⁺ <u>ปุ๋ยออยตามโครงการฯ</u> พ.ศ. 2524	-	-	-
2.3 <u>เมล็ดพันธุ์พืชต่าง ๆ</u>			
- <u>เมล็ดพันธุ์และเชื้อ</u> ไรโซเบียม ปี 2520	8.-	47,672.-	574,576.92
- <u>เมล็ดพันธุ์และเชื้อ</u> ไรโซเบียม ปี 2521	8.-	673.26	4,587,147.35
- <u>เมล็ดพันธุ์พืชและเชื้อ</u> ไรโซเบียม ปี 2522	8.-	686.18	3,712,521.09

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราคา	เงินกองทุนฯ (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
- เมล็ดพันธุ์พืชและเชื้อ โรโซเปียม ปี 2523	8.-	1,862.03	12,554,442.10
- เมล็ดพันธุ์พืชและเชื้อ โรโซเปียม ปี 2524	8.-	5,251.44	51,667,193.-
2.4 วัสดุการเกษตร			
- ปุ๋ยเกร็ดต่าง ๆ (ธ.ค. 17 - 30 ก.ย. 20)	158.-	29,574.1	131,186,754.-
- ยาปราบศัตรูพืชปี 2518	-	-	18,083,237.-
- ยาปราบศัตรูพืช ปี 2519	-	-	9,048,357.10
- ยาปราบศัตรูพืชและ สารเคมีผงหลวงปี 2520	-	-	38,439,815.35
- ยาปราบศัตรูพืช + สารเคมีและปุ๋ยปี 2521	-	-	16,656,308.-
- ยาปราบศัตรูพืช + สารเคมีและปุ๋ยปี 2522	-	-	61,956,016.54
- ยาปราบศัตรูพืช สารเคมี ปี 2524	-	-	34,210,501.77

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	เงินกองทุนฯ ปริมาณ (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
2.5 เครื่องมือการผลิต			
- รถไถนาและเครื่อง พญา ปี 2518	-	-	53,778.09
- รถไถนา ปี 2519	-	-	451,476.-
- รถไถนาและเครื่อง พญา ปี 2520	-	-	212,530.-
- รถไถนาและเครื่อง พญา ปี 2521	-	-	11,742,110.20
- รถไถนาและเครื่อง พญา ปี 2522	-	-	5,463,772.-
- รถไถนาและเครื่อง พญา ปี 2523	-	-	-
- รถไถนาและเครื่อง พญา ปี 2524	-	-	15,339,370.-

3. โครงการไซโล

3.1 โครงการเงินกู้รัฐบาล	7.03 (+เงินกู้เคนมาร์ค 9 ล้านบาทหรือ เคนมาร์ค (2 แห่ง ความจุ 1,500 ตัน/แห่ง)	2.64 ล้านโกรเนอร์ และเงิน อ.ต.ก. 67 ล้านบาท)
3.2 โครงการความช่วยเหลือจาก รัฐบาลนิวซีแลนด์ (3 แห่ง ความจุ 1,000 ตัน/แห่ง)	4.79 (+มูลค่านิวซีแลนด์ช่วยเหลือ 10.8 ล้านบาท หรือ US\$ 540,000 และเงิน อ.ต.ก. 2.44 ล้านบาท)	
3.3 ไซโลท้องถิ่นเพิ่มอีก 5 แห่ง		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	เงินกองทุนฯ (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
3.3	94.73	(+ เงินกู้วีซีแลนค์ 104.8 ล้าน	
3.4	หรือ NZ\$ 5,753,266 และเงิน อ.ศ.ก. (สัตว์หีบ)	8.4	ล้านบาท)
3.5	ขยายไซโลเดิม (ขอ 3.1 และ 3.2)		
4. ตลาดกลางเกษตรกรพหลโยธิน			
4.1	ร้านค้า อ.ก.ค.ขายสินค้า		
	15 กย.20-30 กย.21	-	9,170,820.75
	1 ตค. 21-30 กย.22	-	15,558,517.50
	1 ตค. 22-30 กย.23	-	28,995,352.50
	1 ตค. 23-30 กย.24	-	25,876,026.25
5. โครงการร่วมมือธุรกิจไทยสิงคโปร์			
	จำหน่ายข้าวโพดให้บริษัทสิงคโปร์ เกรนส์ ปี 2520	11,896.32	25,963,070.40
	ส่งเครื่องสูบน้ำมาจำหน่ายแก่กรม ชลฯ ปี 2520	(50)	5,624,850.-
	จำหน่ายสำเภาสิงคโปร์ปี 2521	1.99	43.846.-
	จำหน่ายหอมแดงที่มาเลเซีย ปี 2521	2.00	21,000.-
	จำหน่ายข้าวโพดในประเทศปี 2522	5,000.00	11,800,000.-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ปริมาณ (คัน)	มูลค่า (บาท)
จำหน่ายเครื่องวัดความชื้นและ เครื่องสูบน้ำ ปี 2522	-	4,696,900.-
จำหน่ายลำโพงและตัวอย่างนำปลา ที่สิงคโปร์ ปี 2522	-	98,367.36

6. การจำหน่ายชาวสารต่างประเทศ

ชาวสารส่งต่างประเทศ พ.ศ. 2518	22,842.63	101,023,667.27
พ.ศ. 2519	16,338.58	78,069,024.51
พ.ศ. 2520	19,176.76	69,774,685.17
พ.ศ. 2521	5,256.28	20,113,120.49
พ.ศ. 2522	1,617.05	6,754,774.41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การวิเคราะห์

นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับข้าวเปลือก ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยมีคณะกรรมการนโยบายข้าว เป็นผู้พิจารณาเกี่ยวกับราคาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติ โดยมีองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรและองค์การคลังสินค้า เป็นเครื่องมือในการเข้าแทรกแซงตลาด เมื่อเกิดราคาต่ำโดยรัฐบาลกำหนดราคาขั้นต่ำ (minimum prices fixing) ดังนี้

ข้าวเปลือก	100	เปอร์เซ็นต์	ชั้น 1	ราคา	4,050	บาท/ตัน
ข้าวเปลือก	100	เปอร์เซ็นต์	ชั้น 2	ราคา	3,950	บาท/ตัน
ข้าวเปลือก	100	เปอร์เซ็นต์	ชั้น 3	ราคา	3,850	บาท/ตัน
ข้าวเปลือก	5	เปอร์เซ็นต์			3,750	บาท/ตัน
ข้าวเปลือก	10	เปอร์เซ็นต์			3,650	บาท/ตัน
ข้าวเปลือก	15	เปอร์เซ็นต์			3,550	บาท/ตัน
ข้าวเปลือก	25	เปอร์เซ็นต์			3,450	บาท/ตัน

รัฐบาลมอบหมายให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรแทรกแซง เพื่อพยุงราคา โดยให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรับซื้อจากเกษตรกร ตามราคาที่รัฐบาลกำหนดต่อไป

ตามกำหนดราคาขั้นตานั้น รัฐบาลจะพิจารณาจากต้นทุนการผลิตและยังจะต้องกำหนดให้เป็นราคาที่อยู่ในระดับราคาเสมอภาค (Parity Price) ตามหลักการแล้ว รัฐบาลจะต้องกำหนดราคาขั้นต่ำเมื่อเริ่มคนฤดูกาลผลิต และเห็นว่ามีการผลิตเป็นปริมาณที่มากเกินไป คาดว่าราคาจะตกต่ำ เกษตรกรไม่สามารถที่จะผลิตต่อไปได้

แต่การดำเนินการของรัฐบาลนั้น มิได้ทำตามหลักการเพื่อแก้ปัญหาระยะยาว หรือถูกจุกกลับเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามาตลอด คือกำหนดราคาขึ้นทันทีเมื่อเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว และประสบปัญหาราคาข้าวตกต่ำ ซึ่งก็ไม่สามารถช่วยอะไรได้อย่างจริงจัง รัฐบาลกลับอ้างเรื่องตลาดโลกเรื่อยมา

สภาวะตลาดข้าวเปลือกในประเทศไทยโดยปกติข้าวเปลือกจะมีราคาถูกเสมอในฤดูเก็บเกี่ยว ช่วงเดือนพฤศจิกายนไปจนถึงเดือน เมษายน ซึ่งในช่วงนี้ระดับราคาก็จะค่อย ๆ เขยิบสูงขึ้นเรื่อย ๆ การที่ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ เกิดจากสาเหตุใหญ่ดังนี้

1. เกษตรกรทำการผลิตข้าวเปลือกออกสู่ตลาด จะเก็บเกี่ยวช่วงเวลาพร้อมกัน และต้องการจำหน่ายทันที เพื่อต้องการเงินสดไปชำระหนี้ หรือใช้จ่ายอื่น ๆ แม้แต่ชาวที่บริโภคก็ไม่ต้องการเก็บไว้ จะจำหน่ายเป็นข้าวเปลือก แล้วซื้อข้าวสารมาบริโภคแทนภายหลัง ซึ่งปริมาณข้าวเปลือกทั้งประเทศที่ออกสู่ตลาด Supply ประมาณ 15 ล้านตัน เป็นปริมาณสูงมาก มีเกษตรกรไม่ถึง 10 เปอร์เซ็นต์ ที่มียุ้งฉางเก็บข้าวไว้เก็บกำไร เมื่อราคาสูงขึ้น

2. ความล่าช้าของรัฐบาลที่ไม่สามารถหาตลาดเพื่อระบายข้าวเปลือกที่มีมากออกไปได้ทันเวลา และมีใ้วางแผนนโยบายในระยะยาวไว้อย่างรัดกุม อาจเป็นเพราะเกษตรกรเป็นเจ้าของธุรกิจรายย่อย ๆ อยู่ทั่วประเทศไม่มีอำนาจต่อรองกับรัฐบาล และพอลาส่งออกที่ผูกขาดอยู่เพียง 17 ราย ซึ่งมักจะอ้างเรื่องค่าฟรีเหมียมนิวชาส่งออก

3. ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อราคาข้าวเปลือกเพียงเล็กน้อย เช่น คุณภาพของข้าวเปลือก, ค่าใส่หุ่ยต่าง ๆ ของพอลา

การแทรกแซงตลาดขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เมื่อองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรับนโยบายจากรัฐบาลมาปฏิบัติ ได้แบ่งลักษณะการแทรกแซงตลาดออกเป็น 6 ลักษณะ

1. การรับซื้อข้าวเปลือกนาปี 2524/2525
2. โครงการรับซื้อข้าวเปลือกในปี 2525
3. การชำระหนี้ค่าปุ๋ยควยข้าวเปลือก
4. การจำหน่ายปุ๋ยในปี 2524/2525
5. สำนักงานตลาดกลาง เกษตรกรพหลโยธิน
6. การส่งมอบข้าวสารลงเรือไปต่างประเทศ

ซึ่งทุก ๆ ลักษณะเป็นการแทรกแซงตลาดเพื่อยกระดับราคาคุณภาพในตลาดให้สูงขึ้น
 กว่กันทั้งสิ้น แต่ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ เฉพาะการรับซื้อข้าวเปลือกนาปี 2524/
 2525 เท่านั้น เพราะเป็นเป้าหมายสำคัญในการแทรกแซงตลาดที่ทำให้เกิดการ
 แทรกแซงคานอื่น ๆ ตามมาและสัมพันธ์กัน ถึงรายงานผลการรับซื้อข้าวเปลือกนาปี
 2524/2525 ใน 21 จังหวัดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การรับซื้อข้าวเปลือกนาปี 2524/2525 เพื่อแทรกแซงตลาด

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้เริ่มรับซื้อข้าวเปลือกตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2525 และได้ปิดโครงการเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2525 มีผลการรับซื้อจากจังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 179,724,628.616 กิโลกรัม เป็นเงิน 606,029,113.67 บาท สั่งแปรสภาพแล้ว จำนวน 141,893,478.566 กิโลกรัม ข้าวเปลือกคงเหลือจำนวน 37,831,150.05 กิโลกรัม ทั้งรายละเอียดต่อไปนี้

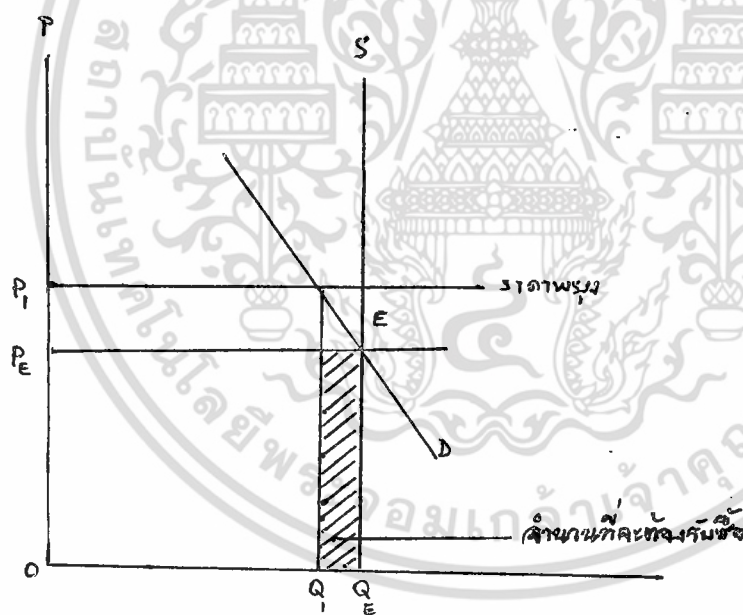
จังหวัด	จำนวนข้าวเปลือกที่รับซื้อ		จำนวนข้าวเปลือก สั่งแปรสภาพแล้ว (กิโลกรัม)	ข้าวเปลือกคง เหลือ (กิโลกรัม)
	จำนวน กิโลกรัม	เป็นเงิน (บาท)		
1. เชียงราย	24,850,979.-	85,467,981.40	21,146,102.-	3,704,877.-
2. พะเยา	10,236,282.-	35,033,790.65	6,635,130.-	3,601,152.-
3. เชียงใหม่	11,039,582.-	37,875,933.15	6,626,575.-	4,413,007.-
4. ลำปาง	2,930,769.-	10,233,043.35	2,930,769.-	-
5. อุตรดิตถ์	5,274,130.-	18,401,303.40	5,102,358.-	171,772.-
6. พิจิตร	14,895,571.-	52,204,016.80	9,205,237.-	5,690,334.-
7. พิษณุโลก	9,856,738.-	35,197,035.60	8,913,563.-	943,175.-
8. เพชรบูรณ์	5,417,760.-	18,720,067.85	289,924.-	5,127,836.-
9. บุรีรัมย์	7,250,837.-	25,175,944.30	5,049,881.-	2,200,956.-
10. ศรีสะเกษ	8,606,633.-	29,971,940.10	7,616,954.-	989,679.-

จังหวัด	จำนวนข้าวเปลือกที่รับซื้อ		จำนวนข้าวเปลือก สิ่งแปรสภาพแล้ว (กิโลกรัม)	ข้าวเปลือกคงเหลือ (กิโลกรัม)
	จำนวน (กิโลกรัม)	เป็นเงิน (บาท)		
11 กาฬสินธุ์	6,238,353.256	20,192,599.53	5,321,490.256	916,863.-
12 อุบลราชธานี	8,876,604.10	28,983,599.89	4,253,657.8	4,622,946.30
13 หนองคาย	9,962,203.-	30,989,173.45	9,488,337.-	473,866.-
14 สุรินทร์	6,369,005.-	22,272,090.75	5,549,500.-	819,505.-
15 รอยเอือก	3,815,148.51	12,814,200.01	2,788,735.86	1,026,412.65
16 ชัยภูมิ	9,545,030.-	32,875,081.45	9,545,030.-	-
17 สุกดนคร	4,999,973.-	15,499,913.20	4,999,973.-	-
18 มหาสารคาม	1,356,105.20	4,316,172.15	1,097,760.8	258,344.40
19 นครพนม	4,996,752.-	15,885,331.45	4,996,752.-	-
20 เลย	9,061,567.-	28,749,741.45	9,061,567.-	-
21 อุครธานี	14,144,606.55	45,170,153.74	11,274,181.85	2,870,424.70
รวม	179,724,628.616	606,029,113.67	141,893,478.566	37,831,150.05

ที่มา : องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

จากรายงานการรับซื้อข้าวเปลือกเจ้าชนิดต่าง ๆ ใน 21 จังหวัด เพื่อแทรกแซงตลาดนั้น จะเห็นได้ว่า องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้รับซื้อมาทั้งหมด 179,724,628.616 กิโลกรัม หรือประมาณ 179,723 ตัน แต่ปริมาณข้าวเปลือกที่เกษตรกรผลิตในปี 2524/2525 นี้ มีทั้งหมดประมาณ 15,000,000 ตัน เพราะฉะนั้นองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ทำการรับซื้อข้าวเปลือกเจ้า เพื่อแทรกแซงตลาดเป็นจำนวนเพียง 1.19 เปอร์เซ็นต์ ของข้าวเปลือกในประเทศเท่านั้นเอง

หลักการพยุงราคา Price Support มีหลักเกี่ยวกับการกำหนดราคาขั้นต่ำนั่นเอง แต่รัฐบาลจะเข้าช่วยเหลือให้เกิดผลในทางปฏิบัติสมบูรณ์ด้วยการดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือก ณ ราคากำหนดนั้นด้วย มิได้ดำเนินการโดยอำนาจกฎหมายบังคับอย่างเดียวจากการพยุงราคาก็วิเคราะห์ตามทฤษฎีได้ดังรูป

ที่มา : จากราคาผลิตผลเกษตรและรายได้อของ สุกานดา สังข์ลำไย
แต่ความจริงนั้นมิได้เป็นดังนี้ รัฐบาลรับซื้อเพียง 1.19 เปอร์เซ็นต์ นั้นอาจจะทำให้เกิด
ผลต่อระดับราคาเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบระดับราคาทุ กี่จะทราบผล คือ องค์การ
ตลาดเพื่อเกษตรกร รับผิดชอบเปลือกในราคาพุง โดยจะขอยกเอาราคาข้าวเปลือก
ชนิด สี เป็นข้าวสาร 5 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นข้าวเปลือกที่มีมากที่สุดในประเทศนั้น
ราคา 3,750 บาทต่อตัน แต่ระดับราคาที่เหมาะสมขายแก่พ่อค้าและโรงสีนั้น ไม่สูง
เท่าที่รัฐบาลกำหนด เมื่อองค์ การตลาดเพื่อเกษตรกรทำการแทรกแซงตลาด เพื่อ
พุงราคาก็สามารถพิจารณาระดับราคาได้จากรายงานราคาข้าวเปลือก ชนิดสีเป็น
ข้าวสาร 5 เปอร์เซ็นต์ ที่เกษตรกรขายได้ในท้องที่ต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลาเกี่ยว
กับการแทรกแซงตลาดเพื่อพุงราคาขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ดังรายงานต่อ
ไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงราคาข้าวเปลือกเจ้า ชนิด 5 เปอร์เซ็นต์ ของแต่ละท้องที่ที่เกษตรกรขายได้ระหว่าง มกราคม - กรกฎาคม

ชนิด %	วันที่	เชียงใหม่	ลำพูน	ขอนแก่น	ร้อยเอ็ด	กาฬสิน	ชัยนาท	ลพบุรี	นครสวรรค์	ฉะเชิง เทรา	สงขลา	พิจิตร	ปัตตานี
5	1 มค25	2,900	3,000	3,000	3,130	3,000	3,200	3,100	3,000	3,200			
5	7 มค25	2,900	2,900	3,060	3,030	2,900	3,200	3,100	3,000	3,300	(มีแต่ข้าวชั้น 3 25 เปอร์เซ็นต์)		
5	13 กพ25	2,900	2,900	3,090	3,050	3,000	3,100	3,050	3,000	3,100			
5	6 มีค25	2,950	2,900	3,000	3,080	3,000	3,100	3,050	3,000	3,100			
5	13 มีค25	2,950	2,900	3,000	3,080	3,000	3,200	3,300	3,150	3,100			
5	20 มีค25	2,800	2,800	3,000	3,080	3,000	3,200	3,100	3,200	3,200			
5	10 เมย25	2,800	2,800	3,030	3,050	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000			
5	17 เมย25	2,800	2,800	3,000	3,030	2,950	2,900	3,000	3,000	3,000			
5	23 พค 25	2,700	-	3,010	3,050	2,900	2,950	3,000	3,000	-	(หมายเหตุ) แสดงเพียงราคาของข้าวเปลือกเจ้า		
5	30 พค 25	2,700	-	3,000	2,980	2,900	2,900	2,900	2,900	-	ชนิด 5 เปอร์เซ็นต์ เพราะเป็นข้าว		
5	6 มิย 25	2,700	-	3,000	3,050	2,900	2,900	2,950	2,800	-	ที่มีการผลิตมาก และตลาดมีความต้องการสูง		
5	14 มิย 25	2,600	-	3,000	3,000	2,950	2,700	2,600	2,700	-			
5	19 กค 25	-	-	2,900	3,050	2,900	2,800	2,700	2,700	-			

ที่มา : จากข่าวความเคลื่อนไหวของภาวะตลาดและราคาสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

จากตารางรายงานราคาข้าวเปลือกเจ้าชนิด 5 เปอร์เซ็นต์ ที่เกษตรกรขายได้ในภาคเหนือราคาจะต่ำกว่าภาคอื่น ๆ เพราะพันธุ์ข้าวที่ปลูกเป็นพันธุ์พื้นเมืองที่สีเป็นข้าวสารแล้วผู้บริโภคไม่นิยมและผู้บริโภคส่วนใหญ่ของการบริโภคข้าวเหนียวมากกว่า

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นข้าวที่ผู้บริโภคนิยมได้แก่ข้าวพันธุ์หอมมะลิ ข้าวแดง และข้าวเหลือง

ในภาคกลางและภาคตะวันออก เป็นข้าวพื้นเมืองที่ปลูกกันทั่วไปเป็นข้าวขาวตาแห้ง เป็นต้น

ในภาคใต้ ส่วนใหญ่จะเป็นข้าวเปลือกที่สีเป็นข้าวสาร 25 เปอร์เซ็นต์ มีการซื้อภายในพื้นที่เท่านั้น องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มีได้เข้าแทรกแซง

เมื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่างราคาข้าวเปลือกเจ้าชนิด 5 เปอร์เซ็นต์ ที่เกษตรกรขายได้ กับราคาที่รัฐบาลกำหนดให้เพียงราคา ก็สามารถแยกได้ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบระหว่างราคาเกษตรกรขาย กับราคาที่รัฐบาลกำหนด ซึ่งจะกำหนดให้ราคาที่รัฐบาลกำหนดนั้นเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ เพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบ

เดือน	ราคาที่รัฐบาลกำหนด	ราคาเกษตรกรขายได้							
		เชียงใหม่	ลำพูน	ขอนแก่น	ร้อยเอ็ด	กาฬสินธุ์	ชัยนาท	ลพบุรี	นครสวรรค์
มกราคม	100	77.3	78.6	80.8	82.1	78.6	85.3	82.6	85.3
กุมภาพันธ์	100	77.3	77.3	82.4	81.3	80.0	82.6	81.3	80.0
มีนาคม	100	76.0	76.4	80.0	82.1	80.0	84.4	84.0	83.1
เมษายน	100	74.6	74.6	80.4	81.0	79.3	78.6	80.0	80.0
พฤษภาคม	100	74.6	74.6	80.1	80.4	77.3	78.0	78.6	78.6
มิถุนายน	100	72.0	-	80.0	80.6	78.0	74.6	74.0	73.3
กรกฎาคม	100	70.6	-	77.3	81.3	77.3	74.4	72.0	72.0

จากตารางแสดงราคาข้าวเปลือกเจ้าชนิด 5 เปอร์เซ็นต์ ที่เกษตรกรขายได้แต่ละท้องที่ จากการเปรียบเทียบตารางนี้ ก็จะพบว่าไม่มีเกษตรกรรายใดสามารถขายข้าวเปลือกเจ้าชนิด 5 เปอร์เซ็นต์ ได้ตามราคาที่รัฐบาลกำหนดและยังแทรกแซงตลาดเพื่อพยุงราคา คือรัฐบาลแทรกแซงตลาดได้เพียง 1.19 เปอร์เซ็นต์ ของปริมาณข้าวเปลือกทั่วประเทศ ซึ่งไม่สามารถยกระดับราคาขึ้นตามราคาที่รัฐบาลกำหนดได้ ราคาที่เกษตรกรขายข้าวเปลือกได้สูงสุดก็เพียง 85.3 เปอร์เซ็นต์ ของราคาที่รัฐบาลกำหนดและแทรกแซงตลาดเพื่อพยุงราคา

ดังนั้นผลการวิเคราะห์เฉพาะด้านเงินทุนในการแทรกแซงตลาด เพื่อพยุงราคาขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร แสดงให้เห็นว่าการแทรกแซงตลาดเพื่อพยุงราคานี้ ไม่ประสบผลตามเป้าหมายที่แท้จริง เพราะองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรยังขาดแคลนด้านเงินทุนและกำลังคนอีกมาก

การดำเนินกิจการรับซื้อข้าวเปลือกนาปี 2524/2525 ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ซึ่งเป็นการสร้างค่านิยมขึ้นมา เพื่อจะทำให้ออกาและโรงสีรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในราคาที่สูงขึ้นหรือตามราคาที่รัฐบาลกำหนดและองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรกำลังรับซื้ออยู่นั้น

คณะกรรมการขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ได้พยายามแกไขข้อผิดพลาดจากการดำเนินการในครั้งที่แล้ว ๆ มา ซึ่งกำหนดการซื้อแล้วเก็บไว้ในยุ้งฉางของเอกชนโดยเขาในเขตท้องดินนั้น ๆ แล้วเกิดกรณีว่าพนักงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนำข้าวออกขายเมื่อปี 2522/2523 จึงมีคำสั่งจากคณะรัฐมนตรีว่า ถ้าเคลื่อนย้ายข้าวของใครรับคำสั่งจากรัฐมนตรี เกษตรและสหกรณ์ ซึ่งทำให้เกิดการล่าช้าและเน่าเสียของข้าวในยุ้งฉาง ในปี 2524/2525 มีมติให้รับซื้อข้าวจากเกษตรกรโดยให้ใครก็ตามกลุ่ม มีผู้วาราชการจังหวัดเป็นผู้อนุมัติ และตั้งคณะกรรมการรับซื้อคือ นายอำเภอ เกษตรอำเภอ และพนักงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เมื่อรับซื้อแล้วให้นำเข้าโรงสีแปรสภาพทันที และสามารถเก็บไว้ได้ไม่เกิน 15 วัน นับ

นับจากวันรับข่าวเข้าโรงสี เพื่อส่งต่อองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และองค์การคลังสินค้าต่อไป

ลักษณะ เช่นนี้ก็ยังไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกในส่วนรวมได้ เพราะมีปริมาณล้น เกษตรกรส่วนใหญ่ขายข้าวให้แก่โรงสีและพ่อค้าในราคาที่ต่ำกว่าราคาที่กำหนด แต่ก็ยังได้โควตาที่จะส่งขายให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในราคากำหนด จึงทำให้เกิดการทุจริตขึ้น โดยโรงสีรับซื้อมา 3000 บาท แต่ชนวนข้าวขึ้นรถกลับมานำโรงสีอีก และให้เกษตรกรที่ได้รับโควตาไว้เซ็นชื่อขายข้าวให้โดยให้ค่างางเซ็นชื่อแล้ว ก็เท่ากับโรงสีได้ขายข้าวให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในราคากำหนดคือ 3,700 บาท เป็นคน ขาว เปลือกก็จะวนเวียนเข้ามาให้กรมการตรวจ แล้วซื้อเช่นนี้จนกระทั่งหมดโควตาในเซตนั้น ๆ แล้วโรงสีก็นำเอาข้าวสีแล้วไปขายเลยอีกด้วย เมื่อองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เรียกเอาข้าวที่ส่งแปรสภาพทางโรงสีก็นำเงินเข้ามาซื้อข้าวในกรุงเทพฯ ให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และยังเรียกเอาค่างางส่งได้อีก

ปัญหาคำนอื่น ๆ ในการดำเนินการขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

— ทูตในการที่จะนำมาดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกปี 2524/2525 มีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าข้าวเปลือกทั้งประเทศ เมื่อเข้าสู่ฤดูกาลเก็บเกี่ยว และมีแนวโน้มว่าราคาจะตกต่ำ รัฐบาลจึงต้องนำการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าก่อน โดยที่ชาวกำลังออกสู่ตลาดในราคาต่ำมาก ทูตที่จะให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนั้นยังคิดกันไม่ออกเลยว่าจะเอาจากที่ไหนมาให้แก่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อแทรกแซงตลาดกว่าจะได้กำไร และก็ได้ไม่นานย ซึ่งในปี 2524/2525 นี้ ได้จากงบประมาณพิเศษ และเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร รวมทั้งเงินงบประมาณ 700 ล้านบาท แบ่งใช้ในกิจการต่าง ๆ ด้วย เฉพาะรับซื้อข้าวเปลือกนาปี 2524/2525 มูลค่า 606,029,113.67 บาท แต่มูลค่าข้าวเปลือกทั้งประเทศมีมูลค่ากว่า 35,000 ล้านบาท และอื่น ๆ เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ยานพาหนะและอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็น
2. ยุงฉาง หรือ ไซโล
ซึ่งเกี่ยวข้องกับทุน

- กาลังคน คือ พนักงานยังมีน้อยไม่พอกับการทำงานทั่วประเทศ และ
ชอบขำงานที่กว้างขวางมาก ประสิทธิภาพของ พนักงานก็น้อย เมื่อเปรียบเทียบกับ
ธุรกิจเอกชน เพราะพนักงานจะมีลักษณะการทำงานที่คล้ายคลึงกับระบบงานของราชการ
และระดับผู้บริหารก็ไม่นับนักบริหารที่ดีได้ เนื่องจากต้องคอยวิตกอยู่กับ เรื่องตำแหน่ง
ที่อาจจะหลุดไปไต่ เพราะองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เป็นรัฐวิสาหกิจที่ต้องเกี่ยวข้องกับ
กับวงการเมือง เมื่อการเมืองระดับรัฐบาลเปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารองค์การตลาด
เพื่อเกษตรกรก็อาจจะเปลี่ยนไปด้วย

สรุปผลการวิเคราะห์

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนั้น เข้าทำการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกปี 2524/2525 เพื่อพยุงราคาให้สูงขึ้นตามราคาที่รัฐบาลกำหนดนั้นมิประสบความสำเร็จ เพราะการที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เข้ารับการแทรกแซงโดยรับซื้อข้าวเปลือก เพื่อสร้างปริมาณเทียมก็ทำได้เพียง 50 เปอร์เซ็นต์ จากมูลค่าทั้งหมดของงบประมาณ ที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรมีอยู่ซึ่งคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ก็น้อยนิดเดี๋ยวยุ่แล้ว เมื่อวิเคราะห์จากกราฟจะเห็นชัดเจนว่าไม่มีผลกระทบต่อราคาข้าวเปลือกจากเกษตรกรเลยกลับ เป็นการช่วยเหลือพ่อค้าและเจ้าของโรงสีที่นำเอาข้าวไปหมูนซึ่งก็เหมือนกับ การนำเงินไปหมูนั่นเอง

แต่การที่ระดับราคาเซบิยสูงขึ้นมาบ้าง เป็นเพราะวัฏจักรของมันคือในทันทีที่เก็บเกี่ยวคือ เดือนพฤศจิกายน ราคาจะต่ำแคตอจากนั้นมาราคาค่อย ๆ สูงขึ้น เป็นไปตามกฎปริมาณที่ ขัฟฟลาย คือ ปริมาณข้าวเปลือกจะค่อย ๆ หายไปเมื่อ Supply น้อย แต่ Demand ยิ่งเท่าเดิมหรือมากขึ้น Price ก็จะสูงขึ้นตามธรรมชาติก็คือระยะ สิงหาคม เป็นต้นไป อาจจะมีข้าวนาปลังออกสู่ตลาดก็เพียง 2 ล้านตันเท่านั้น

บทที่ 4

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหา

ความไม่จริงใจของรัฐบาลที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องราคาข้าวเปลือก และนโยบายที่เอาแต่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพียงอย่างเดียว ความไม่รับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นคือ เมื่อราคาข้าวเปลือกตกต่ำก็จะโยนความผิด หรือโทษว่าราคาในตลาดต่างประเทศมันต่ำ ช่วยอะไรไม่ได้ เรื่องเช่นนี้รัฐบาลต้องจริงจังที่จะแก้ปัญหาและรัฐบาลต้องทำให้ใครคนใดคนหนึ่งก็สามารถเป็นรัฐบาลกันได้ทั้งนั้น

ความไม่เป็นเอกภาพขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรที่คงกลายเป็นเครื่องมือของพ่อค้าและโรงสี โดยเมื่อพิจารณาให้ดีแล้ว จะเห็นว่าองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรมิได้มีประโยชน์อะไรนัก แต่ตั้งกันอยู่ได้ก็เพื่อบ่งหน้าว่ารัฐบาลได้มอบหมายให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทำการแทรกแซงตลาดเพื่อพยุงราคาช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว ซึ่งในบางกรณีโรงสีเป็นหนี้และจะถูกยึดคอกแล้ว ก็ยังใ้้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรช่วยเหลือหรือออกมาได้ โดยได้รับเงินที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรซื้อข้าวเปลือกมาหมุนจนพ้นตัว

การที่องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรับซื้อข้าวเปลือก แล้วทำการแปรสภาพทันทีนั้น ก็ยังไม่ทำให้ชาวขายไปอย่างแท้จริง ทำให้มีปริมาณข้าวสารมากขึ้นไปอีก เมื่อข้าวสารมากราคาต่ำลง พ่อค้าและโรงสีก็ตองซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรในราคาที่ต่ำลงไปอีก และชาวสารก็ไม่สามารถเก็บไว้ได้นาน ๆ เหมือนข้าวเปลือกที่มีเปอร์เซ็นต์ความชื้นเหมาะสม

การทำงานยังไม่มีประสิทธิภาพเต็มที่ และความล่าช้าในการทำงาน ซึ่งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรมีการปฏิบัติและระเบียบต่าง ๆ ลายคลึงกับระบบงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราชการ จึงทำให้การตัดสินใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ทันต่อเหตุการณ์นั้น
 คึกซ์คืออยู่กับชั้นคอนตาง ๆ

ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลควรวางนโยบายระยะยาว เกี่ยวกับปริมาณและตลาดข้าวเปลือก
 หรือการกำหนดราคา เพื่อประกันความเสี่ยงให้แก่เกษตรกร หากคบกพร่องต่าง ๆ
 มาแก้ไข โดยเฉพาะการหาตลาดระบายข้าวออกต่างประเทศ โดยรวมกลุ่มกับประ
 เทศผลิตข้าวด้วยกัน แล้วทำการค้าและรักษามลประโยชน์ร่วมกัน ไม่คักราคากันเอง
 แบบเดียวกับกลุ่มธุรกิจอื่น ๆ เช่น กลุ่มตลาดรวมยุโรป หรือ โอเปค

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จะคงสร้างบุง ฉาง ขนาดใหญ่ในเขตหรือ
 ภาคที่มีการผลิตข้าว เป็นปริมาณมาก สำหรับเก็บรักษาข้าวเปลือกที่องค์การตลาดเพื่อ
 เกษตรกรรับซื้อ มา โดยไม่ต้องแปรสภาพ ข้าวเปลือกที่มีความชื้น 14 เปอร์เซ็นต์
 สามารถเก็บไว้ได้นาน อย่างน้อย 10 เดือน และตั้งกรรมการตรวจสอบสม่ำเสมอ
 ข้าวเปลือกจะหายไปจากตลาดอย่างแท้จริง ทำให้เกิดผลต่อราคาข้าวเปลือกได้
 (ผิดกับที่องค์การการค้าตลาดเพื่อเกษตรกร เคยดำเนินการมาแล้วเมื่อปี 2522/2523
 โดยการฝากไว้กับบุง ฉาง ของโรงสี ทำให้โรงสีนำข้าวไปสีเป็นข้าวสารได้ เมื่อ
 องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรต้องการข้าวเปลือก ทางโรงสีก็จะนำเงินสคไปซื้อข้าว
 เปลือกให้อีกที่หนึ่ง) เมื่อเก็บรักษาข้าวเปลือกระยะหนึ่ง จนกระทั่งราคาข้าวเปลือก
 สูงขึ้นแล้ว ก็ระบายออกจำหน่ายหรือแปรสภาพ ซึ่งอาจจะทำให้องค์การตลาดเพื่อ
 เกษตรกร ใคค่าไรควย

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ควรจัดการบริหารงานต่าง ๆ ให้เกิดความ
 คล่องตัวมากขึ้น ไม่ควรยึดระเบียบต่าง ๆ แบบราชการทั้งหมด ฝึกอบรมพนักงาน
 ในหน่วยงานในหน้าที่ของคนที่ใหม่ประสิทธิภาพมากขึ้น

รัฐบาลควรปล่อยให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ดำเนินงานอย่างอิสระ ไม่เข้าไปแทรกแซงกิจการภายในเกี่ยวกับตัวบุคคล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้จำหน่าย การดำเนินงานขององค์กรตลาดเพื่อเกษตรกรก็เปลี่ยนเป็นคน องค์กรตลาดเพื่อเกษตรกร กองจัดระบบบริหารงานต่าง ๆ ให้คล่องตัวยิ่งขึ้น ไม่มีระเบียบของราชการ ฝักอบรมพนักงานให้ทำงานในหน้าที่ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ขั้นตอนปลักย่อยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความล่าช้าในการตัดสินใจ หรือปฏิบัติงานไม่ทันต่อเหตุการณ์ ก็ควรตัดออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป

จากการศึกษาวิเคราะห์บทบาทขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในการแทรกแซงตลาดข้าวเปลือกปี 2524/2525 ทั้งรายละเอียดที่อยู่ในบทการวิเคราะห์นั้น ซึ่งส่งผลให้ทราบคือการแทรกแซงตลาด เพื่อพยุงราคาข้าวเปลือกขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรนี้ ไม่ประสบผลตามเป้าหมายหลัก หรือนโยบายหลักของรัฐบาลที่ต้องการจะสร้างปริมาณเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับราคาคุณภาพในตลาดให้สูงขึ้นตามที่รัฐได้กำหนดไว้ เพราะผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั่นเอง แต่ในด้านขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร กลับประกาศออกมาว่าได้ดำเนินการรับซื้อข้าวเปลือกปี 2524/2525 ได้ตามเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ได้รับอนุมัติเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 750 ล้านบาท และได้นำมาดำเนินการไป 88 เปอร์เซ็นต์ ของทั้งหมด

ดังนั้นการวิเคราะห์บทบาทขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในการแทรกแซงตลาดปี 2524/2525 นี้ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ แต่แรกว่าการดำเนินงานดังกล่าวหาไม่ประสบผลสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

1. สุกานดา สังข์ลำไย. ราคาผลผลิตเกษตรกรและรายได้ 20 พฤศจิกายน 2521.
2. ไชยภูมิ สมศรี. บทบาทขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรในการพัฒนาการเกษตรของไทย ตุลาคม 2518.
3. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร "ข่าวความเคลื่อนไหวสินค้าเกษตรกรรม" รายสัปดาห์ มกราคม - กรกฎาคม 2525.
4. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร "รายงานผลการปฏิบัติงาน" พฤษภาคม 2525.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้